

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/43/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119213314
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martina Trnavská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3119213314.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Martiny Trnavskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a JUDr. Aleny Záhumenskej spore žalobcu O., zastúpeného S., proti žalovanému K., zastúpenému O., o zaplatenie 40 505,09 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 1. februára 2022 č.k. 28C/2/2020-223, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. o náhrade trov konania **z r u š u j e** a v tejto časti **v r a c i a** vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom zo dňa 1. februára 2022 č.k. 28C/2/2020-223 súd prvej inštancie výrokom I. zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 40.505,09 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 29.11.2019 do zaplatenia, a výrokom II. rozhodol, že „žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %“. Súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu premlčania uplatnenej pohľadávky podľa § 106 Občianskeho zákonníka. K výroku o trovách konania sa vyjadril v ods. 54 odôvodnenia a uviedol, že o trovách konania rozhodol podľa § 255 C.s.p. a žalovanému ako strane sporu, ktorá mala vo veci plný úspech, priznal náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva v rozsahu 100 % proti žalobcovi ako strane sporu, ktorá vo veci úspech nemala. O výške náhrady trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

2. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výroku o trovách konania podal žalobca včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žalovanému náhradu trov konania neprizná, pretože v tejto časti považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za nesprávne a založené na nesprávnom právnom posúdení veci, čím je daný dôvod odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Žalobca týmto odvolaním namietá správnosť postupu súdu prvej inštancie pri rozhodovaní o náhrade trov konania strán sporu v tom, že súd prvej inštancie vzhľadom jednak na okolnosti týkajúce sa uplatneného nároku vo veci samej a jednak na pomery žalobcu ako neziskovej organizácie založenej za účelom poskytovania sociálnych služieb, sa vôbec nezaoberal možnosťou aplikácie ustanovenia § 257 CSP. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej je podľa neho zrejmé, že ku vzniku už nenapraviteľnej škody na strane žalobcu v značnej výške a zároveň ku vzniku s tým súvisiaceho súdneho sporu v tejto veci, došlo výlučne len v dôsledku nesprávneho a nezákonného konania žalovaného. Aj samotné pomery žalobcu zakladajú dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov konania žalovanému v celom rozsahu, pričom zohľadnenie takéhoto osobitného postavenia žalobcu je vyjadrené aj v ustanovení § 4 ods. 2 písm. c) zák. č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je takýmto subjektom priznané oslobodenie od súdneho poplatku.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil. Uviedol, že rozhodnutie Okresného súdu Trenčín o zamietnutí žaloby bolo správne a z právneho hľadiska v poriadku, a teda samotné podanie žaloby v predmetnej veci zo strany

žalobcu bolo nedôvodné. Vzhľadom na to, že bol v danom spore úspešný v celom rozsahu, má podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% tak, ako správne rozhodol súd prvej inštancie. Fakt, že žalobca je neziskovou organizáciou, nijakým spôsobom nemá podľa neho vplyv na aplikovanie ustanovenia § 257 CSP. V súvislosti so súdnym konaním a právnym zastúpením v tomto konaní na základe konania žalobcu mu vznikli súdne trovy. Aj na základe rozsudku je nepochybné, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ktoré mu vznikli v dôsledku konania žalobcu. Žalobca teda musí niesť zodpovednosť za takéto konanie a vysporiadať sa so všetkým, čo súvisí s jeho neúspechom vo veci.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu výroku o náhrade trov konania treba podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť z nasledovných dôvodov:

5. Súd prvej inštancie napadnutý výrok rozsudku o trovách konania odôvodnil stručne s poukazom na zásadu zodpovednosti za výsledok (§ 255 ods. 1 CSP). Z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva, že by otázku náhrady trov konania posudzoval aj z hľadiska existencie okolností umožňujúcich mu postup podľa § 257 CSP, ktorého aplikácie sa žalobca domáha v odvolaní, v dôsledku čoho ani strany sporu nemali priestor na vznášanie prípadných námietok k aplikácii tohto ustanovenia súdom.

6. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na aktuálne rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.11.2021 sp.zn. 9Cdo/114/2020, v ktorom najvyšší súd prezentoval názor na mechanizmus rozhodovania o trovách konania a uviedol, že cit. „ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok a od zásady zodpovednosti za zavinenie. ... Mechanizmus rozhodovania o náhrade trov konania vychádza z toho, že súd si najskôr zistí naplnenie predpokladov na priznanie náhrady trov konania niektorej sporovej strany, či účastníka konania (zásada úspechu, zásada procesného zavinenia) a následne súd zisťuje, či tu (nie)sú dané výnimočné moderačné dôvody. Za také možno považovať najmä neprimeranú tvrdosť priznania náhrady trov konania, podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, povahu a okolnosti sporu, zložitost' doposiaľ neriešenej právnej problematiky, osobné pomery strany sporu a iné. Pri kladnom zistení súd náhradu trov konania inak oprávnenému subjektu neprizná. Pri zápornom zistení súd v odôvodnení musí skonštatovať, že nezistil existenciu výnimočných dôvodov moderácie v zmysle § 257 CSP a z tohto dôvodu zotrváva na prvotne (pôvodne) deklarovanom závere o náhrade trov konania. Bez úvahy súdu o (ne)uplatnení moderačného ustanovenia (§ 257 CSP) v prípade aplikácie § 255 a 256 ods. 1 CSP nie je možné považovať rozhodnutie súdu o trovách konania za náležité odôvodnené, teda také, ktoré jasne dáva odpovede na rozhodné skutkové a právne otázky súvisiace s rozhodovaním o náhrade trov konania. ... Rozhodnutie o trovách konania však nemá byť výsledkom mechanického posudzovania zavinenia či úspechu v procese, ale celkovým zhodnotením okolností prípadu (Zo súdnej praxe 4/2021, č. 34, IV. ÚS 480/2018). Súd v prípade použitia ustanovenia § 257 CSP je povinný vytvoriť procesný priestor umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia [pozri k tomu rozsudok ESLP Čepek proti Českej republike (sťažnosť č. 9815/10) ako aj nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. PL. ÚS 46/13 a sp. zn. I. ÚS 1593/15]. Podľa ustálenej súdnej praxe (pozri bližšie napr. nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 119/03 či uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 67/2010) výnimočnosť použitia ustanovenia § 257 CSP, ako aj to, v čom súd videl, že išlo o prípad hodný osobitného zreteľa, musí byť náležité odôvodnené (I. ÚS 153/2018). Odvolací súd svoje rozhodnutie o trovách zastávajúceho konania odôvodnil konštatovaním, z ktorého vyplýva, že mu nesvedčilo bez návrhu strán zaoberať sa možnosťou aplikácie ustanovenia § 257 CSP, čím sa odmietol zaoberať prípadnou otázkou posúdenia ojedinelosti a výnimočnosti prejednávaneho sporu, ktorá mohla mať dopad na jeho rozhodovanie o trovách konania. Odvolací súd postupom priečiacom sa ustanoveniu § 262 ods. 1 CSP, podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne súd aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, vylúčil aplikáciu § 257 CSP, s ktorého použitím by sa v danom prípade spájalo i právo strán vyjadriť sa k tomuto ustanoveniu (§ 382 CSP). ... Dovolací súd pri uvedených procesných nedostatkoch dospel k záveru, že odvolací súd nezohľadnil vyššie citované východiská ochrany základných práv a slobôd dovolateľa, preto jeho prístup pri rozhodovaní o trovách zastávajúceho konania nemožno hodnotiť inak ako taký, ktorý odporuje obsahu základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru a je naplnením dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f/ CSP.“

7. Keďže súd prvej inštancie otázku náhrady trov konania neposudzoval z hľadiska § 257 CSP, v napadnutom rozhodnutí neuviedol svoje úvahy o (ne)uplatnení moderačného ustanovenia, je potrebné považovať jeho rozhodnutie o trovách konania za neodôvodnené, nepreskúmateľné, teda také, ktoré nedáva odpovede na rozhodné skutkové a právne otázky súvisiace s rozhodovaním o náhrade trov konania. Medzi zrušovacie dôvody podľa ustanovenia § 389 ods. 1 C.s.p. patrí taký postup súdu prvej inštancie, ktorým súd znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vychádzajúc z čl. 1, čl. 7 a čl. 154c Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd pod právom na spravodlivý súdny proces je treba rozumieť aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z dôvodu vytvorenia procesného priestoru stranám sporu na vyjadrenie svojho stanoviska k novej aplikácii § 257 CSP v záujme zachovania dvojinstančnosti súdneho konania pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania medzi stranami sporu, odvolací súd rozhodnutie v tejto časti podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a v tejto časti vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

8. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude posúdiť (ne)existenciu okolností umožňujúcich využitie tzv. moderačného práva podľa § 257 CSP, vysporiadať sa s prípadnými námietkami vyplývajúcimi z podaní strán sporu k tejto otázke a o náhrade trov konania opätovne rozhodnúť. Svoje rozhodnutie je súd prvej inštancie povinný odôvodniť v súlade so zásadami uvedenými v § 220 ods. 2 CSP.

9. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 391 ods. 2 CSP.

10. Podľa § 396 ods. 3 CSP rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí aj o nároku na náhradu trov odvolacieho konania.

11. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).